

Årlig møte med ledelsen i AS Oslo Sporveier, Sporvognsdivisjonen

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 10-02

**Årlig møte med ledelsen i AS Oslo Sporveier,
Sporvognsdivisjonen
Tilsynsrapport**

Rapport nr.: 10-02
Arkivkode: 02/105 - T632
Møtedato: 27.06.02
Foretak: AS Oslo Sporveier, Sporvognsdivisjonen

Rapportens innhold :

Denne rapporten er utarbeidet for å gi en kortfattet oppsummering av Sporvognsdivisjonens organisering av, og arbeid med, trafikksikkerhet slik dette ble presentert på møtet mellom Sporvognsdivisjonens og Statens jernbanetilsyn den 27. juni 2002.

Intensjonen er ikke å gi utfyllende møtereferat.

Punktene i dette sammendraget refererer seg til agenda som vist i vedlegg 1.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Rannveig Hiis Hauge
Revisjonsleder

Godkjent dato:

Sign.:

Erik Ø. Johnsen
Direktør

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Organisasjon
3. Uhellsrapportering/risikobilde
4. Implementering av styringssystem
5. Handlingsplan for reduksjon av risikoadferd hos førere
6. Holbergs plass
7. Oppfølgings av revisjonsavvik/erfaring med revisjonsvirksomhet
8. Rutiner for museumsmateriell
9. Fornytt tillatelse for Sporvognsdivisjonen
10. SJT orienterer
11. Eventuelt
12. Oppsummering

Vedlegg

1. Agenda
2. Deltakerliste

1. Innledning

Møtet fant sted etter initiativ fra Statens jernbanetilsyn (SJT) som en del av tilsynets tilsynsvirksomhet med jernbaneforetakene. Hensikten med tilsynsmøtene er å opprettholde dialogen med Oslo Sporveier, Sporvognsdivisjonen med fokus på viktige elementer i sikkerhetsstyringen og spesielt aktuelle risikoforhold.

Dette er den formelle tilsynsrapporten etter møtet. Oppfølgingspunktene som er listet opp under punkt 12 er ikke formelle pålegg eller avvik, men vil fungere som grunnlag for videre dialog og tilsyn med foretaket.

2. Organisasjon

2a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Det skal etableres ett driftsselskap for T-bane og ett for sporvogn som begge eies 100% av AS Oslo Sporveier, som redegjort for under Banedivisjonens ledelsesmøte 19.06.02 (rapport 7-02). Nytt siden Banedivisjonens redegjørelse, er at omorganiseringen av Oslo Sporveier ble behandlet og enstemmig vedtatt i styret mandag 24. juni. Mer detaljert informasjon om organiseringen kommer etter sommeren.

Sporveien er klar over at de har knappe marginer frem til ny organisasjon skal være på plass per 01.01.03. Før den tid må nytt system for sikkerhetsstyring være på plass, og divisjonene må ha fått tildelt nødvendig åpningsbalanse.

2b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
SJT hadde spørsmål til tanker om hvordan sikkerhetsarbeidet skal organiseres i ny organisasjon, men på dette stadiet i prosessen kunne Sporvognsdivisjonen ikke si mye om det.

3. Uhellsrapportering/risikobilde

3a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

De mest kritiske uønskede hendelser fra sist år ble presentert, med en kort beskrivelse av oppfølging. Det er en generell nedgang i uønskede hendelser fra 2000 til 2001, med unntak av at man hadde to dødsfall i fjor (normalt har man ikke hatt dødsfall.)

Det generelle risikobildet er ikke vesentlig endret det siste året.

Sporvognsdivisjonen er bekymret for vegmyndighetenes økende tendens til å bygge rundkjøringer, da de mener risikoen for uønskede hendelser vil øke med sporvogn i rundkjøring.

3b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
På spørsmål bekreftet Sporvognsdivisjonen at de er delaktig i planprosess når vegmyndighetene planlegger større endringer, men de er i mindre grad delaktig ved mindre endringer.

4. Implementering av styringssystem

4a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Sporvognsdivisjonen orienterte om status på de ulike dokumenter i styringssystemet. Kvalitetshåndbok er oppdatert i versjon 2.1, som ble utdelt under SJTs revisjon 4-02 i vår. Trafikksikkerhetshåndboka versjon 2.0 er til gjennomgang nå, litt forsinket. Sikkerhetsoppfølgingsplanen versjon 1.0 og revisjonsplan versjon 1.0 er nettopp ferdig.

Sporvognsdivisjonen har foretatt en prosessgjennomgang av håndtering av uønskede hendelser og avvik som oppstår under drift, og vil nå gjøre en tilsvarende gjennomgang på vedlikehold, infrastruktur og fremføring.

Arbeidet med nye styringsindikatorer er foreløpig utsatt. Sporvognsdivisjonen anser styringsindikatorer og avviksbehandling for å være det som gjenstår som mangelfulle områder i styringssystemet.

4b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
Spørsmål ble avklart under Sporvognsdivisjonens presentasjon.

5. Handlingsplan for reduksjon av risikoadferd hos førere.

5a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Dette var en oppfølging av orienteringen fra ledelsesmøtet i fjor. Mål for trafikksikkerhet er forankret i styrevedtak, som et grunnlag for krav til førere. Sporvognsdivisjonen presenterte tabell over registreringer av førere med uønskede hendelser. Etter tre inntrufne forhold innkalles førere til samtale. Evt. tiltak etter samtale kan være repetisjonsopplæring eller at fører tas ut av trafikk.

Videre presenterte de månedsrapport for kjøreprosessen, som bl.a. viser antall oppfølgingssamtaler, kurs, godkjenninger og tiltak, og videre rødlyskjøring og andre sikkerhetsrelaterte avvik. Rutiner for opplæring og repetisjonsopplæring etter avvik er beskrevet i kvalitetsmanual del 2.

5b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Sporvognsdivisjonen bekreftet at repetisjonskursene blir utformet avhengig av hvilke uønskede hendelser som har oppstått.

Føreres holdninger vurderes i rekrutteringsprosessen med tester og kurs som evalueres av spesielt kvalifisert personell. Generelt er det vanskelig å avdekke holdningsbrist hos førere ute i trafikken.

6. Oppfølging av ulykken ved Holbergs plass

6a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

En del av oppfølgingstiltakene var tidligere presentert for SJT, men summarisk la Sporvognsdivisjonen frem hvilke umiddelbare tiltak som ble utført etter ulykken 16.01.01, hvilke tiltak som ble utført før sommeren 2001, samt handlingsplan m/status for tiltak etter sommeren 2001.

Svensketrikkene er under utfasing (se under punkt 11) og Sporvognsdivisjonen har nå høyere krav til klemfunksjoner enn hva som er nedfelt i internasjonale normer. De nye trikkene SL95 modifiseres i henhold til disse skjerpede krav.

Sporvognsdivisjonen ga en muntlig orientering om rettssaken.

6b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
Spørsmål ble avklart under Sporvognsdivisjonens presentasjon.

7. Oppfølging av revisjonsavvik, erfaring med revisjonsvirksomhet

7a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Sporvognsdivisjonen gikk igjennom status for de enkelte avvik fra revisjon 1-99.

Generelt er Sporvognsdivisjonen fornøyd med gjennomføring av revisjoner. Men under revisjonen 4-02 i vår kom det frem at Sporvognsdivisjonen og SJT har noe ulik tolkning av enkelte krav og ulik oppfatning av enkelte forhold. Og videre følte Sporvognsdivisjonen at det oppstod noen misforståelser under revisjonen. Dialog for å få en felles forståelse vil bli videreført.

7b. Statens Jernbanetilsyns redegjørelse for erfaring med oppfølging av avvik i Sporvognsdivisjonen

SJT ga uttrykk for at dialogen med Sporvognsdivisjonen oppleves å være god og åpen, og uttrykte tilfredshet med at det er etablert en sentral sikkerhetsledelsesfunksjon med sikkerhetsfaglig tyngde, men at slik kompetanse ble for dårlig aktivert utover i den tekniske organisasjonen. Som i punktet ovenfor vil dette bli tatt opp i dialogen videre (se punkt 12 på dagsorden.)

8. Rutiner for museumsmateriell

8a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Risikoanalyse ble utført i 2000, og danner basis for styringssystem. Når museumsmateriell kjøres, benyttes Sporvognsdivisjonens trasé og personell, og kjøring skjer kun i Oslo Sporveiers regi. Akseptkriterier er satt i trafikksikkerhetskånboka versjon 2.0. Det gjenstår fremdeles formalisering av noen rutiner for drift og verksted, og opplæring av et utvalg personer fra verkstedet.

8b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
Sikkerhetsoppfølgingsplanen inneholder ikke noe særskilt for museumsmateriell. Sporvognsdivisjonen vil gjøre en vurdering av om dette er hensiktsmessig.

9. Fornytt tillatelse for Sporvognsdivisjonen

9a. Sporvognsdivisjonens redegjørelse

Endringsanalyse og overordnet del av styringssystem skal på plass før ny tillatelse 01.01.03. Søknad planlegges ferdig til 01.08.02, men forretningsplan må ettersendes. Søknad inkluderer museumsvirksomhet.

9b. Statens Jernbanetilsyns spørsmål og kommentarer til Sporvognsdivisjonens redegjørelse
Forsikringsforhold vil bli beskrevet i forretningsplanen.

10. SJT orienterer

SJT redegjorde for ny organisasjon, forskriftsarbeid og endringer i uhellsrapportering mot SJT som følge av ny varslingsforskrift som trer i kraft 01.07.02.

SJT ønsker elektronisk overføring av uønskede hendelser via eksport/import-fil.

11. Eventuelt

Utfasing av svensktrikkene: De siste tas ut 01.11.02, og under sommerrutene vil ingen benyttes. Etter sommeren og frem til november vil kun fem svensktrikker være i trafikk om gangen. Per i dag har Sporvognsdivisjonen 23 svensktrikker, og på det meste hadde de 34. Resten av leveransen av de nye trikkene SL95 kommer i løpet av høsten.

Revisjon 4-02: Sporvognsdivisjonens frist for å sende plan for korrigerende tiltak utsettes til 01.09.02.

Oslo Sporveier legger ned nåværende interne ulykkeskommisjon per 01.07.02. Oppgaven overføres til sikkerhetsjefene i divisjonene, som setter sammen hensiktsmessige grupper ved behov.

Sporvognsdivisjonen har ingen planer om utbygging av trasé. Det nærmeste er ombygging av Jernbanetorget som antas å skje i 2006/2007.

12. Oppsummering

Følgende oppfølgingspunkter ble oppsummert:

- a. Sporvognsdivisjonen sender beskrivelse av styringsindikatorer innen 01.11.02.
- b. Sporvognsdivisjonen sender plan for korrigerende tiltak etter revisjon 4-02 innen 01.09.02. Når planen er mottatt, vil SJT ta kontakt for å avtale et møte hvor hensikten er å skape felles forståelse for hva som er nødvendige korrigerende tiltak.
- c. Resterende rutiner og arbeid vedr. museumsmateriell gjøres klart i forbindelse med Sporvognsdivisjonens søknad om tillatelse. Frist 01.01.03.
- d. SJT tar kontakt etter ferien vedr. ny ordning for uhellsrapportering.
- e. SJT sender oppdatert statusrapport vedr. avvik fra revisjon 1-99. Frist 01.09.02.

Møte med ledelsen i Oslo Sporveier as, Sporvognsdivisjonen

Tid: 9-14:30

Sted: Wergelandsveien 3

1. Innledning

9.00 Agenda, møtets hensikt, presentasjon av møtedeltakerne v/SJT

2. Organisasjon

9.15 Sporvognsdivisjonen orienterer om status på sine forberedelser med gjennomføring av ny organisering av Oslo Sporveier.

9.25 Spørsmål/kommentarer fra SJT

3. Uhellsrapportering/risikobilde

9:35 Sporvognsdivisjonen redegjør for uhellsrapportering og for risikobildet i divisjonen, med hovedvekt på sikkerhet for passasjerer og tredjemann.

10:00 Spørsmål/kommentarer fra SJT

4. Implementering av styringssystem

10:10 Oppfølging fra fjorårets ledelsesmøte. Implementering av ny trafiksikkerhetshåndbok (01.11.01), ny kvalitetssikringshåndbok (12.04.02), nye styringsindikatorer for trafiksikkerhet (31.08.01.)
Internt tilsyn: interne revisjoner og andre metoder.

10:25 Spørsmål/kommentarer fra SJT

5. Handlingsplan for reduksjon av risikoadferd hos førere.

10:35 Sporvognsdivisjonen redegjør for status i handlingsplanen for reduksjon av risikoadferd hos førere.

10:45 Spørsmål/kommentarer fra SJT

11:00 **Lunsj**

6. Holbergs plass

11:40 Oslo Sporveier informerer om oppfølgingsarbeid og rettssaken.

11:50 Spørsmål/kommentarer fra SJT

7. Oppfølging av revisjonsavvik, erfaring med revisjonsvirksomhet

12:00 Sporvognsdivisjonen redegjør for status i arbeidet med å korrigere avvik fra SJTs revisjon 1-99.

12:20 Sporvognsdivisjonen gir tilbakemelding om sin erfaring med revisjoner fra SJT.

12:30 SJT redegjør for sine erfaringer med oppfølging av avvik i Oslo Sporveier.

8. Rutiner for museumsmateriell

12:40 Sporvognsdivisjonen informerer om status i formalisering av rutinene.

12:50 Spørsmål/kommentarer fra SJT

9. Fornyet tillatelse for Sporvognsdivisjonen.

13:00 Sporvognsdivisjonen informerer om status

13:10 Spørsmål/kommentarer fra SJT

10. SJT-orienterer

13:20 -om ny organisasjon
 -om pågående forskriftsarbeid
 -om ny ordning for uhellsrapportering

11. Eventuelt

12. Oppsummering v/SJT

Deltagere:

Oslo Sporveier:

Trond Bjørgan

Tor Magne Karlsen

Hans Martin Riseth

Kristine Eiken

Merete Rørvik Nilsen

Rolf Bergstrand

Adm. Direktør

Drifts- og salgssjef

Fung. Anlegg- og verkstedsjef

Fung. Sikkerhetssjef

Ingeniør sikkerhet og systemer

Divisjonsdirektør Sporvognsdivisjonen

Statens Jernbanetilsyn:

Erik Ø. Johnsen

Sjur Sæteren

Harald R.Sundlo

Erik Gulliksrud

Erik Borgersen

Rannveig Hiis Hauge

Direktør

Revisjonssjef

Seksjonssjef gr. regelverk

Sjefingeniør, utredning

Seniorrådgiver, trafikkstyring & togfremføring

Revisjonsleder